

בצורת הפתח יח) וכדומה) ושוכרין רשותיט) מן הנכרים) למען יוכלו למלטל בכל העיר, וצריכין לעשות כל התיקונים על-ידי רב מומחה ובקי, ובמקומות אלו נוהגין להניח את העירובי חצרות בבית-הכנסת (משום דיש לו דין שותף ואינו צריך להיות דוקא בית דירה)²⁴.

שערים מצויינים בהלכה

והחומש מביתו לביהכנ"ס ולבית הטבילה כו' ולא היה מקפיד וחושש לחקור בענין העירוב כו' אם נעשו כהלכתן או לאו ע"כ וסיים בנימוקי או"ח שאין לומר דסמך האריז"ל על רוח קדשו דהצוה"פ עומד כהלכתו, דאסור לסמוך על רוח"ק, ועוד שהיה לו לחשוש ושלא להקל בפני אחרים שאין להם רוח"ק אלא ודאי כיון דאתמול בעש"ק היה עומד כהלכתו סמך על החזקה ועוד כתב שמקובל מזקנו הגה"ק בעל בני יששכר שהקפיד דוקא להיות בבגדו חפץ כשיצא לחוץ כדי שלא יהא בכלל מי שאינו מודה בעירוב.

יח) דהיינו בצורת הפתח. ע"י בשו"ת משכנות יעקב (סי' קט) שמפקפק על ההיתר לטלטל בעיירות ע"י צורת הפתח שיש בהן דרכים מפולשים ודרך המלך עוברת בהן דזה רה"ר אפילו אין ששים רבוא בוקעין בהן ואין להתיר אלא ע"י דלתות כמש"כ בשו"ע (סי' שסד ס"ב) דרה"ר אינה ניתרת אלא בדלתות וע"י במשנה ברורה (שם סק"ח) דנראה דעתו ג"כ להחמיר אלא שאין למחות ביד אחרים שנוהגים להקל ע"י צוה"פ, אבל בספר מנחת פתים (סי' שסד) הביא בשם או"ז (ה' עירובין סי' קכט) דאפילו רה"ר עצמה ששים רבוא בוקעין מ"מ כיון שיש מחיצות ע"י הבתים שבצידן ניתרת בצוה"פ, וע"י בהגהות אשר"י (רפ"ב) דעירובין) שכתב כן ובשו"ת דברי חיים (ח"ב בהשמות סי' ג) נראה נמי שנוטה להמקילין.

יט) ושוכרין רשות. כתבו בשו"ת גנת ורדים הספרדי (או"ח כלל ג' סי' כב) שו"ת שבות יעקב (ח"ג סי' כט) ושו"ת שואל ומשיב (מהד"ת ח"ב סימן סב) דאם שכרו רשות משרי העיר לצורך הטלטול במבואות והרחובות אין צריך עוד לשכור רשות מן הדרים בבתיים לצורך הטלטול בחצרות וכן אם שכרו רשות משרי העיר מועיל גם לישראלים שאינם מודים בעירוב ואין בתיים אוסרים עלינו וכ"כ בדברי מלכיאל (ח"ג סי' יח) והנמוקי או"ח (סי' שצח).

כ) מן הנכרים. כתב בשו"ע (שפ"ב סי"א וסימן שצ"א ס"א) דגם משכירו ולקיסו מהני וכתב במשנה ברורה (שצ"א ס"ק יח) דמכל עבד מעבדיו הקטנים הוי כשכירו ולקיסו, ומה"ט יכולין לשכור מהפאליציי (שוטר) וכ"כ בתפארת ישראל בפתיחה לעירובין ובשו"ת מהרש"ם (ח"ה סי' לג) דמותר לשכור מן השוטר, וכתב בהגהות מהרש"ם (שפ"ב סי"א) דמותר לשכור גם אם שכירו ולקיסו הוא ישראל וכמש"כ הרמב"ם (עירובין פ"ב הו"ב) דמותר לשכור ממנו שלא לדעת בעה"ב, ובספר יהושע (סי' ז) כתב שאין להקל אלא בשעת הדחק והוא העלה להקל לשכור גם מן יהודים שהם בין שרי פקודי העיר ובשו"ת זקן אהרן (ח"א סי' כ"ב — וח"ב סי' יט) כתב דאם רב העיר מאושר מטעם הממשלה נחשב